

บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

รายงานวิจัยเรื่อง “ศักยภาพของจังหวัดสมุทรปราการในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน” ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ แบบสำรวจและแบบสอบถาม การวิเคราะห์ศักยภาพ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค และการวิเคราะห์ผลกระทบของการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์
- ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจ
- ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ศักยภาพ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค
- ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ผลกระทบของการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อจังหวัดสมุทรปราการ และการเตรียมความพร้อมของจังหวัดสมุทรปราการ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

บทวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของจังหวัดสมุทรปราการในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ได้จากการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง ภาคราชการ ประกอบด้วย ผู้บริหารหรือหัวหน้าส่วนราชการในแต่ละหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมของจังหวัดสมุทรปราการในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ รองผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ปลัดจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด แรงงานจังหวัด และนักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ และหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 9 คน ส่วนที่สอง ภาคเอกชน ประกอบด้วยผู้บริหารหรือผู้จัดการบริษัทหรือสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 5 คน ส่วนที่สาม หน่วยงานท้องถิ่น ได้แก่ ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 5 คน และส่วนที่สี่ ตัวแทนหน่วยงานสถาบันการศึกษา จำนวน 3 คน รวมผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 22 คน สรุปผลได้ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง ภาคราชการ

ในประเด็นคำถามข้อที่ 1. ท่านคิดว่าการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นผลดีหรือผลเสียอย่างไรต่อจังหวัดสมุทรปราการทั้งในด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและความมั่นคง

คำตอบ

ทางด้านเศรษฐกิจ ผู้ถูกสัมภาษณ์ซึ่งเป็นผู้บริหารหรือหัวหน้าส่วนราชการมีความเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีความเห็นว่าผลดีสำหรับการที่ประเทศไทยจะเข้าร่วมกลุ่มประชาคมอาเซียนนั้นเป็นการสร้างโอกาสทางธุรกิจ โดยทำให้มีตลาดผู้บริโภคที่มีขนาดใหญ่และมีช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น สามารถเข้าถึงตลาดที่มีผู้บริโภคเป็นจำนวนถึง 600 ล้านคน การลดเงื่อนไขทางการค้าหรือมาตรการทางด้านภาษีการค้าระหว่างประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นโอกาสของนักธุรกิจหรือผู้ประกอบการไทยทั้งในด้านการค้าและการลงทุนยังประเทศเพื่อนบ้านและประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน มีการเคลื่อนย้ายกิจกรรมทางธุรกิจอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ทำให้สามารถขายสินค้าได้มากขึ้นและทำรายได้จำนวนมหาศาลเข้าสู่ประเทศ การลดปัญหาอุปสรรคทางการค้าเพื่อให้การติดต่อค้าขายระหว่างกันเป็นไปอย่างเสรี ทำให้เป็นโอกาสของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและทำให้ผู้บริโภคมีทางเลือกมากขึ้น และสินค้ามีราคาถูกลงเนื่องจากเป็นตลาดการแข่งขันอย่างสมบูรณ์โดยปราศจากการแทรกแซงโดยภาครัฐของแต่ละประเทศ การเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตร่วมทำให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรี นอกจากนี้ จากการที่ประเทศไทยมีทำเลที่ตั้งได้เปรียบทางยุทธศาสตร์ เช่น การขนส่งทางน้ำ ศูนย์กลางการบินและการขนส่งทางอากาศ มีฐานการผลิตในอุตสาหกรรมหลายด้านเช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ จึงทำให้เป็นที่สนใจของกลุ่มประเทศสมาชิกที่จะเข้ามาลงทุนในไทย รวมทั้งการที่ไทยจะกลายเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้านส่งผลทำให้เศรษฐกิจของไทยดีขึ้น นอกจากนี้ บุคลากรในประเทศไทยที่สนใจทำงานต่างประเทศโดยเฉพาะอาชีพ วิศวกร สถาปนิก แพทย์และพยาบาลที่มีค่าตอบแทนสูงกว่าเช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ รวมทั้งทำให้เกิดการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น มีความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากการเปิดเสรีทางการค้า

สำหรับในด้านผลเสีย จากการมีตลาดที่ใหญ่ขึ้น หรือการมีตลาดเดียวกันนั้นทำให้เกิดจุดอ่อนของผู้ประกอบการด้านความเสียหายเปรียบในเชิงของการแข่งขันต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้นหากผู้ประกอบการไม่เข้มแข็งเพียงพอจะทำให้เป็นจุดด้อยของประเทศ และในอีกมุมมองหนึ่งสินค้าของประเทศอาเซียนอื่นเข้าสู่ตลาดไทยได้โดยไม่มีภาระภาษีนอกจากจะทำให้ผู้ประกอบการไทยต้องแข่งขันกันมากขึ้นแล้วสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานหรือมีคุณภาพต่ำ ราคาถูก ที่ผลิตได้ในประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นเข้ามาขายในประเทศไทยมากขึ้น หากตลาดภายในของไทยยังไม่มีกลไกในการป้องกันสินค้าด้อยคุณภาพ นอกจากนี้ ประชาชนในระดับรากหญ้า เช่น กลุ่มคนที่มีความรู้ต่ำ และไม่เข้าใจเรื่องการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนอย่างลึกซึ้งทำให้เกิดช่องว่างและข้อเสียเปรียบ ในด้านแรงงานผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนที่ทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานเป็นไปอย่างเสรีอาจเป็นการปิดกั้นบางโอกาสเช่น แรงงานสายอาชีพเฉพาะด้าน

ทางด้านสังคมและความมั่นคง การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนก่อให้เกิดผลดีที่เด่นชัดคือ การขยายตัวทางการค้าและความร่วมมือซึ่งกันและกันในประเทศสมาชิกส่งผลทำให้สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ทำให้สังคมไทยปรับตัวเข้าสู่ความเป็นสากล เกิดสังคมที่มีความหลากหลายทั้งในด้านการบริโภคและการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศระหว่างกัน การส่งเสริมให้เกิดการกระชับความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนในการร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ และช่วยลดความขัดแย้งระหว่างกันให้ลดน้อยลงโดยผ่านกลไกของความร่วมมือกันอย่างแน่นแฟ้นภายใต้ความตกลงร่วมกัน นอกจากนี้ การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนเป็นปัจจัยที่เร่งรัดให้ประเทศต่างๆ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมให้มีความทันสมัยและรองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทำให้การคมนาคมขนส่งของประชาชนในระดับท้องถิ่นสามารถติดต่อไปมาระหว่างกันได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น และทำให้ท้องถิ่นเกิดการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าควบคู่กันไปด้วย

สำหรับผลเสียของการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านต่างๆ ใน 7 กลุ่มสาขาอาชีพ อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งในกลุ่มชนที่มีความแตกต่างกัน ปัญหาอาชญากรรมที่เพิ่มมากขึ้นทำให้เกิดปัญหาและยากต่อการควบคุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเกี่ยวกับอาชญากรข้ามชาติ ปัญหาอาชญากรรมในรูปแบบใหม่ เช่น การค้ามนุษย์ข้ามชาติ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ปัญหาด้านชายแดน นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั้งเดิมแต่ดั้งเดิมของคนไทยที่จะต้องเผชิญกับกระแสวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านผ่านทางสื่อต่างๆ หากสังคมไทยมีความอ่อนแอและไม่มั่นคงทางด้านวัฒนธรรม รวมทั้งอาจนำไปสู่การเกิดปัญหาครอบครัวที่เกิดจากสังคมมีการแข่งขันกันมากขึ้นทำให้หัวหน้าหรือสมาชิกครอบครัวให้ความสำคัญกับงานมากกว่าครอบครัว เกิดการห่างเหินและช่องว่างของสมาชิกภายในครอบครัว

ในประเด็นคำถามข้อที่ 2 ท่านคิดว่าโอกาสและอุปสรรคของจังหวัดสมุทรปราการจากการที่ประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีอะไรบ้าง

คำตอบ

โอกาส

1) ทางด้านเศรษฐกิจ การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนของไทยทำให้มีการพัฒนาด้านการค้าของหน่วยธุรกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีความเข้มแข็ง สามารถเพิ่มศักยภาพด้านการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโอกาสในการขยายช่องทางด้านการตลาดสินค้าและบริการมีมากขึ้น

2) มีการลงทุนจากต่างชาติเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากข้อได้เปรียบของไทยที่มีแรงงานคุณภาพและมีฝีมือดี มีโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคมที่ทันสมัย มีบรรยากาศในการลงทุนที่ดี ทำให้มีเครือข่ายของกลุ่มทางธุรกิจ เช่น การค้าและการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านประชาคมอาเซียนมีการขยายตัวอย่างกว้างขวาง

3) การเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรี ส่งผลทำให้การส่งออกของไทยไปยังประเทศกลุ่มอาเซียนมีโอกาสมากขึ้น ทั้งนี้เพราะอุปสรรคการค้าด้านภาษี มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี และกฎระเบียบต่างๆจะลดลง หรือยกเลิก ในอีกด้านหนึ่งการนำเข้าวัตถุดิบในการผลิตได้ในราคาที่ถูกลง การใช้ทรัพยากรการผลิตร่วมกันทำให้ต้นทุนการผลิตสินค้าลดลง

4) เป็นโอกาสดีของอุตสาหกรรมต่างๆ ที่มีชื่อเสียงของไทย เช่น อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวมากมายและหลากหลาย อุตสาหกรรมการแพทย์ อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้า และอุตสาหกรรมแฟชั่นความงาม เป็นต้น

5) ทางด้านการจัดการโลจิสติกส์ การขยายตัวด้านการขนส่งและการคมนาคมไปยังประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น เนื่องจากลักษณะของไทยที่ตั้งอยู่ตรงกลางของคาบสมุทรอินโดจีนทำให้เป็นโอกาสของไทยในการยกระดับเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ของคาบสมุทรอินโดจีน

6) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมมากขึ้นและประชากรในแต่ละประเทศกระตือรือร้นที่จะแสวงหาอะไรที่แปลกใหม่มากขึ้น เปิดโอกาสในการเรียนรู้และรับองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาองค์การ นอกจากนี้ยังเป็นการทำให้ประเทศมีโอกาสเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีของไทยให้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง

7) กระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวในอันที่จะพัฒนาในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางการศึกษา

อุปสรรค

1) ด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ การเตรียมความพร้อมบุคลากรในหน่วยงานของภาครัฐในด้านการใช้ภาษาในการปฏิบัติงานและการติดต่อสื่อสารสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีขีดความสามารถจำกัด เช่น ความพร้อมของบุคลากรในด้านการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ อุปสรรคของบุคลากรภาครัฐในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคต

2) บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโอกาสของการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนอย่างลึกซึ้ง ทำให้ไม่สามารถเข้าใจถึงแนวทางเตรียมการที่เหมาะสมในอันที่จะการพัฒนาตนเองรองรับโอกาสต่างๆ ในอนาคต แม้แต่ในจังหวัดสมุทรปราการเอง โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียนและข้อตกลงทั่วไป

3) พื้นฐานของสังคมไทยยังขาดความมีระเบียบวินัย และการทำงานเป็นทีม ทำให้ขาดการผสมผสานความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เป็นลักษณะต่างคนต่างคิดและต่างทำ

4) ขาดการวางแผนเชิงกลยุทธ์อย่างชัดเจนที่เป็นรูปธรรมในการศึกษาปัญหาสำหรับเป็นแนวทางในการป้องกันปัญหาทางสังคม ปัญหาอาชญากรรม และการสร้างเข้มแข็งในเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของจังหวัด ต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการค่อนข้างสูง เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอของไทย

5) ปัญหาอุปสรรคด้านการพัฒนาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอกับความต้องการของภาคธุรกิจ ปัญหาการจราจร ปัญหาความเรียบร้อยของเส้นทางการคมนาคมขนส่งภายในจังหวัดและที่เชื่อมต่อไปยังภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ ปัญหาภัยธรรมชาติในบางพื้นที่รวมทั้งปัญหาด้านมลภาวะสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ทำให้เป็นปัญหากับสถานประกอบการจากต่างประเทศรายใหม่ที่จะเข้ามาลงทุนในจังหวัด

6) อุปสรรคเกี่ยวกับโครงสร้างของประชากรในจังหวัดสมุทรปราการที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ทำให้กำลังแรงงานในวัยทำงานลดลง ความไม่เพียงพอของกำลังแรงงานในจังหวัดก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานจากท้องถิ่นอื่นรวมทั้งแรงงานต่างด้าวที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ก่อให้เกิดปัญหาในด้านอื่นติดตามมา

ในประเด็นคำถามข้อที่ 3 ในความเห็นของท่าน ท่านคิดว่าจังหวัดสมุทรปราการจะมีการเตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนได้ด้วยวิธีใดบ้าง

คำตอบ

1) ทุกฝ่ายจะต้องสร้างความเข้าใจร่วมกันว่าการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนจะทำให้จังหวัดได้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมในรูปแบบใด ทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการศึกษาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ หัวหน้าหรือผู้บริหารในแต่ละหน่วยงานควรเร่งรัดในการผลักดันและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อทำความเข้าใจและให้ความสำคัญในนโยบายเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้มากขึ้น

2) พัฒนาความสามารถในด้านภาษาทั้งภาษาอังกฤษสำหรับเป็นสื่อกลางและภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน จัดให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานและการให้บริการแก่นักลงทุนและแรงงานต่างชาติที่เข้ามาในประเทศ

3) ภาคเอกชนควรศึกษาให้ลึกซึ้งเกี่ยวกับการกีดกันการค้าในลักษณะต่างๆ ข้อปฏิบัติของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันทำให้เป็นอุปสรรค การกีดกันอาจไม่ใช่ลักษณะของการตั้งกำแพงภาษี แต่เป็นลักษณะของธรรมเนียมปฏิบัติทางการค้าของแต่ละประเทศ เช่น จีน

4) ทั้งภาครัฐและเอกชนควรมีการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ในธุรกิจแต่ละภาคส่วนที่สำคัญเพื่อเตรียมรับมือและเพื่อเกิดความสอดคล้องในแต่ละด้าน

5) สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน ในรูปแบบองค์การ สมาคมหรือหน่วยงานในลักษณะต่างๆ ส่งเสริมให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสมาชิกและขับเคลื่อนการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรร่วมกัน เพื่อลดต้นทุนทางธุรกิจ อีกทั้งเพื่อเป็นพลังผลักดันให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การหรือประเทศ และเป็นหน่วยงานหัวหอกในการเจรจาทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านโดยมีภาครัฐคอยให้การสนับสนุน

6) ทำเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม และธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดย่อม (SMEs) เพื่อรับทราบข้อเสนอแนะในด้านการปรับปรุงกฎระเบียบและแนวทางปฏิบัติต่างๆ ในอันที่จะเป็นการลดขั้นตอนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการส่งเสริมให้เกิดการลงทุน ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศยิ่งขึ้น

7) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้ก้าวสู่ความมีมาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับของตลาดมากขึ้น เพื่อสร้างความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน มีการสร้างนวัตกรรมใหม่โดยเฉพาะในธุรกิจอุตสาหกรรมที่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม

ในประเด็นคำถามข้อที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะ

1) จังหวัดสมุทรปราการควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของเด็กและเยาวชนไทยในอนาคต หลักสูตรของสถาบันการศึกษาควรเพิ่มเนื้อหาการเรียนการสอนให้เรียนรู้เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะทางด้านภาษาอย่างน้อยภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศเพื่อนบ้านอีก 1 ภาษา เนื้อหาเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และพฤติกรรมของคนในสังคมประเทศเพื่อนบ้าน

2) การวิเคราะห์ในเชิงลึกเกี่ยวกับผลกระทบจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนของไทยต่อผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม และธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดสมุทรปราการ จุดอ่อนที่ควรปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มความได้เปรียบจากจุดแข็งของจังหวัด รวมทั้งการแยกศึกษาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายประเภทที่มีศักยภาพเพียงพอสำหรับการแข่งขัน เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานให้ได้ประโยชน์สูงสุด

3) พัฒนาศักยภาพของจังหวัดสมุทรปราการในด้านอุตสาหกรรมการผลิตอาหารที่มีโอกาสและความเติบโตในตลาดสูง เช่น อาหารฮาลาลของไทย เพื่อเตรียมความพร้อมและรับมือกับตลาดอาเซียน โดยเฉพาะการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและชาวมุสลิมที่มีจำนวนกว่า 300 ล้านคน

4) การเคลื่อนย้ายของแรงงานเสรี ทำให้เกิดการแข่งขันและแย่งงานกันมากขึ้น โดยเฉพาะแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น ผู้บริหารขององค์กรและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในจังหวัดควรกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบจากประชาคมอาเซียน ในทางกลับกันควรสำรวจแรงงานที่ต้องการของอาเซียนและแนวทางการป้องกันการขาดแคลนแรงงานบางประเภทในอนาคต เช่น แพทย์ พยาบาล วิศวกร สถาปนิก

5) หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนควรมีการจัดทำฐานข้อมูลที่ทันสมัยและที่จำเป็นสำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นการต่อยอดองค์ความรู้ให้กว้างขวางออกไป

6) ส่งเสริมให้มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลัก “พอประมาณ” จากการที่ไทยเข้าร่วมกับประชาคมอาเซียน สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงไม่ให้เกิดเสียเปรียบหรือเอาเปรียบประเทศเพื่อนบ้าน และสร้างความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างภูมิคุ้มกันที่ดี อันจะนำไปสู่คุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

7) เสริมสร้างความเข้มแข็งในเอกลักษณ์ ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั้งเดิมของไทยให้ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องตลอดไป โดยไม่ถูกกลืนไปกับวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น การให้ความสำคัญกับการส่งเสริมประเพณีในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญต่างๆ เพื่อที่จะดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่นเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศโดยเน้นการสร้างสามัคคี ปรองดองให้ประชาชนช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ไม่แบ่งฝ่าย และยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย

8) ศึกษารูปแบบการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่เหมาะสมเพื่อลดปัญหาอุปสรรคด้านการขนส่งและกระจายสินค้า การจัดแบ่งโซนธุรกิจอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัย ปรองดองให้มีการขนส่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายทางธุรกิจอุตสาหกรรมด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดเพื่อลดปัญหาและผลกระทบต่างๆ เพื่อให้จังหวัดสมุทรปราการเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่น่าอยู่ และทำให้เพิ่มนักลงทุนรายใหม่จากต่างประเทศและในประเทศเข้ามาลงทุนในจังหวัดสมุทรปราการ

9) จัดให้มีการทัศนศึกษาเยี่ยมชมธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีศักยภาพของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อแสวงหาช่องทางการตลาดใหม่ๆ และเพื่อให้ได้วัตถุดิบที่มีคุณภาพดีและราคาถูก พร้อมกับวิเคราะห์โอกาสทางการตลาดสำหรับธุรกิจขนาดย่อมของไทยที่จะเข้าไปลงทุนในประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ลาว เมียนมาร์ กัมพูชา เวียดนาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน เป็นต้น รวมทั้งให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการในกฎระเบียบ ข้อปฏิบัติทางการค้าต่างๆ กับประเทศดังกล่าว

ส่วนที่สอง ภาคเอกชน

ในประเด็นคำถามข้อที่ 1. ท่านคิดว่าการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นผลดีหรือผลเสียอย่างไร ทั้งในด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและความมั่นคง

คำตอบ

ด้านเศรษฐกิจ การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนก่อให้เกิดผลดีในมุมมองของสถานประกอบการภาคเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการก็คือ ในด้านเศรษฐกิจประเทศไทยจะได้มีการค้าขายมากขึ้น ทำรายได้ให้กับจังหวัดเพิ่มขึ้นจากเดิม เนื่องจากตลาดส่งออกของไทยมีผู้บริโภคจำนวนกว่า 600 ล้านคน แทนการค้าแต่เดิมที่มุ่งเน้นเฉพาะประเทศทางยุโรปและสหรัฐอเมริกา และประเทศไทยจะก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภูมิภาคอาเซียน เนื่องจากตำแหน่งทำเลที่ตั้งโดยเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ การมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเจริญก้าวหน้ากว่าประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะจังหวัดสมุทรปราการที่มีความได้เปรียบในฐานะที่เป็นด่านหน้าของภูมิภาคตะวันออกที่มีสนามบินสุวรรณภูมิและท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบัง จังหวัดสมุทรปราการจะกลายเป็นฐานการผลิตที่สำคัญจะส่งสินค้าไปยังประเทศในภูมิภาคแถบนี้ สร้างรายได้ให้กับประเทศทำให้เศรษฐกิจมีการหมุนเวียน มีการใช้วัตถุดิบจากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติของประเทศเพื่อนบ้าน

สำหรับผลเสียที่จังหวัดสมุทรปราการจะได้รับจากผลกระทบที่เกิดขึ้นก็คือ การแข่งขันทางธุรกิจที่มีความรุนแรง มีคู่แข่งทางการค้ามากขึ้น สินค้าจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีราคาถูกจะหลั่งไหลเข้ามาทำให้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดสมุทรปราการที่จะต้องเผชิญกับคู่แข่งที่มีศักยภาพรวมทั้งจีน สำหรับตลาดแรงงานก็จะปัญหาการแย่งงานจากแรงงานประเทศใกล้เคียงที่มีค่าจ้างแรงงานถูกกว่า

ทางด้านสังคมและความมั่นคง ผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่จังหวัดสมุทรปราการจะได้รับในการที่ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่สำคัญส่วนใหญ่จะเป็นในทางลบ กล่าวคือ ประการแรกทำให้เกิดการหลั่งไหลของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาในพื้นที่ซึ่งนอกจากจะเกิดการแย่งงานแล้วยังก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชนและปัญหาสังคมจากการเพิ่มขึ้นของอาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ ที่เกิดจากอาชญากรที่แฝงตัวในลักษณะของแรงงานต่างชาติดังกล่าวนี้ ทำให้ยากแก่การควบคุมดูแลอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมดั้งเดิมของจังหวัดสมุทรปราการหากไม่เข้มแข็งก็จะถูกเปลี่ยนแปลงไปโดยอิทธิพลจากการที่มีวัฒนธรรมต่างชาติของกลุ่มชนแรงงานที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดจำนวนมาก สำหรับผลดีมีเพียงประการเดียวก็คือ การที่สังคมไทยจะได้เป็นสังคมเปิด ทำให้สามารถรับรู้เรื่องราวประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้นเกิดการแลกเปลี่ยนและผสมผสานวัฒนธรรมที่ติงามเข้าด้วยกัน

ในประเด็นคำถามข้อที่ 2 ท่านคิดว่าโอกาสและอุปสรรคของจังหวัดสมุทรปราการจากการที่ประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีอะไรบ้าง

คำตอบ

โอกาส

1) จากการที่จังหวัดสมุทรปราการเป็นด่านหน้าของภูมิภาคตะวันออกของประเทศทำให้เป็นการยกระดับความสำคัญในฐานะที่เป็นจังหวัดที่สำคัญในการส่งสินค้าออก และเป็นศูนย์กลางการผลิตและกระจายสินค้า ดังจะเห็นได้จากการที่มีนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในจังหวัดมากขึ้น

2) ก่อให้เกิดแรงกระตุ้นให้ทุกหน่วยงานหรือองค์การเร่งรัดพัฒนาศักยภาพของตน โดยเฉพาะผู้บริหารสถานประกอบการที่จะต้องเรียนรู้และเข้าใจภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี แนวทางประเพณีปฏิบัติของแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานในองค์การ เพื่อที่จะสามารถทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

3) โอกาสของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดในการขยายตลาดออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่จะพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐานในระดับสากล เป็นการสร้างโอกาสทางธุรกิจให้สินค้าเป็นที่รู้จักแพร่หลายในต่างประเทศ

4) แรงงานระดับวิชาชีพที่มีฝีมือจะมีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพจากการเปิดเสรี ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานไปยังประเทศที่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์

อุปสรรค

1) กฎระเบียบปฏิบัติสำหรับการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมบางส่วนที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการธุรกิจของต่างชาติในจังหวัดสมุทรปราการ ความล่าช้าในด้านระเบียบพิธีการศุลกากร ความไม่เป็นระเบียบของการจราจร ความสะดวกของเส้นทางการขนส่งสินค้าที่มีข้อจำกัด

2) การเตรียมความพร้อมของภาครัฐในการให้บริการแรงงานต่างชาติในด้านต่างๆ ทั้งทางด้านภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร จำนวนบุคลากรที่รองรับการให้บริการอันเกิดจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

3) ความเสียเปรียบในด้านภาษาของกำลังคนรุ่นใหม่เข้าสู่ตลาดแรงงาน การใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศเพื่อนบ้านยังมีความสามารถที่จำกัดทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน สถานประกอบการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารและการปฏิบัติงานหากมีสถานประกอบการจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาลงทุนในเขตพื้นที่

ในประเด็นคำถามข้อที่ 3 ในความเห็นของท่าน ท่านคิดว่าจังหวัดสมุทรปราการจะมีการเตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนได้ด้วยวิธีใดบ้าง

คำตอบ

1) ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความพร้อมในด้านภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ หรือภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน

2) การส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีสมัยใหม่สำหรับสถานประกอบการ เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต

3) สนับสนุนและส่งเสริมในการอ้างไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นมิให้สูญหายหรือแปรเปลี่ยนไปโดยอิทธิพลของวัฒนธรรมจากต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมระหว่างกัน

- 4) เสริมสร้างจิตสำนึกของประชาชนและเยาวชนรุ่นใหม่ให้มีความซื่อสัตย์ ไม่มีการคอร์รัปชัน และเคารพระเบียบวินัยทั้งในด้านส่วนตัวและในการทำงาน
- 5) ประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกเพื่อให้ประชาชนในจังหวัดมีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งจากการที่ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และผลกระทบที่จะมีต่อจังหวัดสมุทรปราการในด้านต่างๆ
- 6) ภาครัฐควรปรับกฎเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติต่างให้มีความสอดคล้องกับการที่ประเทศไทยจะเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศสมาชิกในกลุ่มประชาคมอาเซียน
- 7) ภาครัฐควรให้ความสำคัญร่วมมือกับการเตรียมความพร้อมในด้านการรวมกลุ่มเป็น Cluster เพื่อสร้างอำนาจต่อรองและมีความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันทางธุรกิจ
- 8) สถาบันการศึกษาความมีนโยบายและแผนการศึกษาที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่องโดยร่วมกับจังหวัดสมุทรปราการและภาครัฐกิจเอกชน

ในประเด็นคำถามข้อที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะ

- 1) หน่วยงานของภาครัฐควรมีการจัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับโอกาสของจังหวัดสมุทรปราการในการที่ประเทศไทยจะเข้าร่วมกลุ่มประชาคมอาเซียนที่ชัดเจน ภาครัฐควรทำหน้าที่นำร่องภาครัฐกิจอุตสาหกรรมเพื่อสร้างโอกาสและความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันกับประเทศต่างๆ
- 2) เร่งรัดในการลดจุดอ่อนที่เป็นปัญหาอุปสรรคของจังหวัดในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทย และไม่เลือกปฏิบัติกับสถานประกอบการในแต่ละระดับ
- 3) จังหวัดสมุทรปราการควรมีมาตรการที่ชัดเจนและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมและความมั่นคง ทั้งในเชิงรุกและเชิงรับ เช่น รมรงค์เยาวชนรุ่นใหม่ให้รับรู้ถึงภัยอันตรายจากยาเสพติด การควบคุมไม่ให้ปัญหาด้านอาชญากรรมมีความรุนแรง การป้องกันการใช้แรงงานเด็กการควบคุมคนต่างด้าวที่ลักลอบเข้าจังหวัดโดยผิดกฎหมายอย่างเข้มงวด

ส่วนที่สาม ภาคการศึกษา

ในประเด็นคำถามข้อที่ 1 ท่านคิดว่าการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นผลดีหรือผลเสียอย่างไรทั้งในด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและความมั่นคง

คำตอบ

ด้านเศรษฐกิจ ผู้ถูกสัมภาษณ์ซึ่งเป็นผู้บริหารหรือหัวหน้าสถาบันการศึกษามีความเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การเข้าร่วมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจของประเทศไทยในภาพรวมทำให้เกิดผลดีในด้านการติดต่อซื้อขาย การทำธุรกิจและการลงทุนเจริญเติบโต ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ส่งผลดีต่อการท่องเที่ยวของไทย และธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดที่มีโอกาสพัฒนาศักยภาพเพื่อเข้าสู่ตลาดอาเซียนที่เป็นตลาดผู้บริโภคจำนวนมาก แทนที่จะจำกัดอยู่เฉพาะตลาดภายในประเทศเหมือนแต่เดิม ซึ่งจังหวัดสมุทรปราการก็ได้รับผลกระทบในด้านการเป็นจังหวัดที่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงจังหวัดหนึ่งของประเทศ ดังจะเห็นได้จากการที่ต่างชาติเข้ามาลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมจำนวนมาก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์การขนส่งและการกระจายสินค้า เนื่องจากจังหวัดสมุทรปราการนับเป็นจังหวัดประตูออกสู่ภูมิภาคตะวันออกของประเทศ มีสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิที่ทันสมัย มีท่าเรือน้ำลึก มีคลังสินค้าขนาดใหญ่จำนวนมาก และเป็นจังหวัดที่มีบริษัทต่างชาติเข้ามา

ลงทุนตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเป็นฐานการผลิตสู่ภูมิภาคต่างๆ ของโลก ทำรายได้จำนวนมากให้กับจังหวัด นอกจากนี้ ยังเป็นเขตพื้นที่ที่มีแรงงานจากต่างชาติส่วนใหญ่มาจากประเทศเพื่อนบ้านคือ ลาว เวียดนาม และ กัมพูชาจำนวนมากเข้ามาทำงานทำให้ช่วยลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานให้น้อยลง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานในระดับล่าง

สำหรับผลกระทบจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนที่มีต่อจังหวัดสมุทรปราการ ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความเห็นสอดคล้องเป็นส่วนใหญ่ก็คือ การที่มีแรงงานจากต่างชาติเข้ามาจำนวนมากส่งผลเสียทำให้แรงงานไทยที่มีความสามารถต่ำไม่สามารถปรับตัวได้ต้องถูกแย่งงานจากแรงงานต่างชาติ นอกจากนี้ สินค้าของไทย โดยเฉพาะสินค้าที่อยู่ในตลาดระดับล่างก็จะถูกสินค้าที่มีราคาถูกจากประเทศเพื่อนบ้านรวมทั้งเงินเข้ามาตีตลาด

ด้านสังคมและความมั่นคง การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนจะส่งผลกระทบต่อจังหวัดสมุทรปราการในด้านความมั่นคงของสังคมทั้งในแง่บวกและแง่ลบ สำหรับในแง่บวกเป็นปัจจัยที่ทำให้จังหวัดมีความตื่นตัวเพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่เกิดขึ้น สำหรับในแง่ลบ ได้แก่ ภัยคุกคามจากปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาครอบครัว รวมทั้งปัญหาทางด้านแรงงานฝีมือที่อาจขาดแคลนในอนาคต

ในประเด็นคำถามข้อที่ 2 ท่านคิดว่าโอกาสและอุปสรรคของจังหวัดสมุทรปราการจากการที่ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีอะไรบ้าง

คำตอบ

โอกาส

1) ประเทศไทยตั้งอยู่จุดศูนย์กลางที่สามารถเชื่อมต่อไปประเทศในกลุ่มอาเซียนได้สะดวก ควรส่งเสริมด้านคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว เช่นการสร้างรถไฟความเร็วสูงไปยังประเทศลาว กัมพูชา เวียดนาม และมาเลเซีย เพื่ออำนวยความสะดวกในด้านการท่องเที่ยว การทำธุรกิจ ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

2) ผู้ประกอบการในจังหวัดสามารถย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่มีค่าแรงงานต่ำ และนำสินค้ามาจำหน่ายในประเทศเพื่อช่วยลดปัญหาค่าครองชีพสูงได้

3) เป็นโอกาสสำหรับสินค้าไทยมีคุณภาพสูงที่จะมีช่องทางการตลาดที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสดีของกำลังแรงงานไทยมีคุณภาพดีจะเป็นที่ต้องการของบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ที่เข้ามาลงทุนในจังหวัดสมุทรปราการ

อุปสรรค

1) การเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีทำให้เกิดการหลั่งของแรงงานต่างชาติจากประเทศที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจน้อยกว่าเข้ามาในจังหวัดสมุทรปราการจำนวนมากขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจากอาชญากรที่แฝงตัวเข้ามาทั้งถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมาย ปัญหาโรคติดต่อร้ายแรง ปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาแรงงานเด็กและสตรี

2) คนไทยส่วนใหญ่มีจุดอ่อนด้านภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการทำงานในบริษัทข้ามชาติ และธุรกิจที่ต้องติดต่อกับประเทศสมาชิกอาเซียน

3) อุปนิสัยของคนไทยรุ่นใหม่โดยทั่วไปมักจะรักความสะดวกสบาย ไม่ชอบทำงานหนัก ขาดความมุ่งมั่นในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ทำให้เป็นอุปสรรคในการก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งถือเป็นฐานการผลิตที่สำคัญของประเทศ

ในประเด็นคำถามข้อที่ 3 ในความเห็นของท่าน ท่านคิดว่าจังหวัดสมุทรปราการจะมีการเตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนได้ด้วยวิธีใดบ้าง

คำตอบ

1) ปรับปรุงกฎระเบียบและข้อบังคับใช้ภายในจังหวัดที่เอื้ออำนวยต่อการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนจากกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

2) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั้งในจังหวัดและในระดับท้องถิ่นให้รับทราบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ควรเน้นสื่อโทรทัศน์ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ จากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของตลาดแรงงาน การป้องกันภัยคุกคามจากอาชญากรรมข้ามชาติ

3) การเตรียมความพร้อมโดยเฉพาะเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ควรเน้นทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง และภาษาของประเทศเพื่อนบ้านภาษาใดภาษาหนึ่ง การเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมที่ตีงามให้ธำรงไว้

4) ภาครัฐและภาคเอกชนควมประสานความร่วมมือส่งเสริมและผลักดันให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาดอาเซียนและมีศักยภาพในเชิงแข่งขันและสามารถส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังตลาดของประเทศเพื่อนบ้านได้ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการร่วมมือพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อเป็นกำลังสำคัญของภาคธุรกิจเอกชน

ในประเด็นคำถามข้อที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะ

เป็นสิ่งที่ดีที่การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน ทำให้ประเทศไทยมีอำนาจต่อรองทั้งในเรื่องของการผลิต การเกษตร การค้าและการลงทุน ช่วยสร้างความเป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มอาเซียนให้โดดเด่นรู้จักไปทั่วโลก ดังนั้นควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและควรประเมินผลเป็นระยะๆ

ส่วนที่สี่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ในประเด็นคำถามข้อที่ 1. ท่านคิดว่าการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นผลดีหรือผลเสียอย่างไรต่อจังหวัดสมุทรปราการทั้งในด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและความมั่นคง

คำตอบ

ด้านเศรษฐกิจ ผู้ถูกสัมภาษณ์ซึ่งเป็นผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ จากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนจะเป็นผลดีกับไทยเนื่องจากมีสินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างดี ตลอดจนมีแรงงานฝีมือและมีคุณภาพ มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นการสร้างรายได้และทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัวเนื่องจากการลดอัตราภาษีนำเข้าเหลือศูนย์ และการขจัดข้อกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีต่างๆ การเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ย่อมส่งผลมายังจังหวัดสมุทรปราการที่จะได้รับผลดีในด้านดังกล่าวด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ในอีกด้านหนึ่งการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนอาจส่งผลกระทบต่อทางการค้าและการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมขนาดย่อมและอุตสาหกรรมในครัวเรือนที่จะต้องเผชิญกับสินค้าราคาถูกจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีค่าจ้างแรงงานถูกกว่า ดังนั้น จึงควรต้องเร่งพัฒนาคุณภาพทั้งด้านฝีมือแรงงานคุณภาพในการผลิต และพัฒนากลไกการผลิตที่ได้มาตรฐานเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

ด้านสังคมและความมั่นคง การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและสังคมของประเทศในกลุ่มอาเซียนให้ใกล้ชิดกันมากขึ้น และเกิดการเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศ เพื่อนบ้าน

ด้านความมั่นคง ก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในระดับภูมิภาคในการต่อต้านก่อการร้าย การป้องกันปัญหาด้านยาเสพติด และปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ในอีกด้านหนึ่งนั้นแต่ละประเทศสมาชิกย่อมจะต้องประสบกับปัญหาการเพิ่มขึ้นของปัญหาอาชญากรรม และปัญหาอาชญากรรมที่มีความซับซ้อน การเข้ามาก่อปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการก็จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากแรงงานต่างชาติดังกล่าวที่มีความหลากหลาย เนื่องจากมีช่องทางการก่ออาชญากรรมที่ง่ายขึ้น จังหวัดสมุทรปราการซึ่งเป็นที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากทำให้มีแรงงานต่างชาติดอพยพเข้ามาประกอบอาชีพเพิ่มขึ้นจึงย่อมจะได้รับผลกระทบโดยตรงด้วยเช่นกัน

ในประเด็นคำถามข้อที่ 2 ท่านคิดว่าโอกาสและอุปสรรคของจังหวัดสมุทรปราการจากการที่ประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีอะไรบ้าง

คำตอบ

โอกาส

ไทยมีลักษณะทางด้านกายภาพเป็นศูนย์กลางคมนาคมขนส่งของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคที่สะดวก รวดเร็ว ซึ่งเป็นโอกาสสำหรับการติดต่อค้าขายสินค้าและบริการระหว่างประเทศ

อุปสรรค

1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนของคนไทยและประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการเองยังมีน้อย ทั้งทางด้านภาษาและวัฒนธรรม

2) แรงงานส่วนใหญ่ยังขาดทักษะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ เป็นแรงงานไร้ฝีมือ รวมทั้งบุคลากรของภาครัฐยังขาดความพร้อมด้านภาษาและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการติดต่อสื่อสารในการปฏิบัติงาน

3) การพัฒนาสิ่งสนับสนุนระบบโครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดสมุทรปราการ การเคารพกฎระเบียบ และการรักษาวินัย ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ

ในประเด็นคำถามข้อที่ 3 ในความเห็นของท่าน ท่านคิดว่าจังหวัดสมุทรปราการจะมีการเตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนได้ด้วยวิธีใดบ้าง

คำตอบ

1) เสริมสร้างความรู้ให้กับผู้ประกอบการให้มีศักยภาพในการพัฒนาสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้

2) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาของประเทศเพื่อนบ้านอย่างน้อยให้ได้ 2 ภาษา

3) พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของจังหวัดสมุทรปราการให้มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น รวมทั้งการควบคุมและป้องกันปัญหามลพิษจากสิ่งต่างๆ

4) หน่วยงานภาครัฐและเอกชนภายในจังหวัดสมุทรปราการต้องจับมือร่วมกันในการให้ความรู้แก่ประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อกระตุ้นให้ทุกฝ่ายมีความตื่นตัวและเตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบใดๆที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งการจัดทำ Road Map และการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก

5) พัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นทั้งในการให้บริการ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมทั้งหลักหรือวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของไทย

6) หน่วยงานของภาครัฐในจังหวัดสมุทรปราการที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานที่มีศักยภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

7) ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัย และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกต่อผู้ประกอบการผลิตและการส่งออกสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรมสมัยใหม่

ในประเด็นคำถามข้อที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจังหวัดสมุทรปราการเกี่ยวกับการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะ

1) ส่งเสริมงบประมาณให้กับจังหวัดเพื่อจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ให้กับประชาชน รวมทั้งการเสริมสร้างทักษะด้านภาษาต่างประเทศที่เป็นสากล และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

2) อนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมของท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการให้เป็นที่รู้จักในระดับสากล เพื่อสร้างอัตลักษณ์ เช่น การท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิม รวมทั้งสินค้าที่มีชื่อเสียงของหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

3) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับผลกระทบที่จังหวัดสมุทรปราการจะได้รับจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4) สร้างความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในการบริหารงานของหน่วยงานและองค์การต่างๆ ในทุกระดับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างประเทศที่เข้ามาในจังหวัดสมุทรปราการ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจ

บทวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของจังหวัดสมุทรปราการในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ได้จากการผลการสำรวจข้อมูลในแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจของหน่วยงานหรือองค์การที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.2 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ

2.3 สำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ

- 2.4 สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรปราการ
- 2.5 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ
- 2.6 สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ
- 2.7 สำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรปราการ
- 2.8 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ
- 2.9 ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (อำเภอบางเสาธง อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ อำเภอพระประแดง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และอำเภอเมืองสมุทรปราการ)

แบบสำรวจแบ่งออกเป็น 5 ประเด็น ได้แก่ กิจกรรมของหน่วยงานที่สนับสนุนประชาคมอาเซียน ผลกระทบทางบวก/ทางลบ กลุ่มผู้รับบริการ ปัญหา/ความต้องการของผู้รับบริการ และสิ่งที่ต้องทำเพื่อแก้ไขปัญหา/ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ซึ่งแบบสำรวจดังกล่าวสำนักงานจังหวัดสมุทรปราการได้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจข้อมูลระหว่างเดือน ตุลาคม – ธันวาคม 2555 สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลกระทบทางบวกและทางลบ

จากข้อมูลที่ใช้ในการสำรวจหน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานด้านการศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่

ทางบวก

- 1) ความตื่นตัวในเรื่องสิ่งแวดล้อม
- 2) กระตุ้นให้เพิ่มความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศ
- 3) การใช้ศักยภาพทางด้านภูมิศาสตร์กายภาพให้เกิดประโยชน์
- 4) ตลาดมีขนาดใหญ่ขึ้นสามารถ
- 5) แรงงานมีฝีมือในบางสาขา สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานอาเซียนได้อย่างเสรี
- 6) ผลดีต่อเกษตรกรที่จะได้รับประโยชน์จากการยกเลิกโควตาและภาษีนำเข้า
- 7) เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมของประเทศสมาชิก
- 8) เปิดโลกทัศน์ใหม่เกี่ยวกับอาชีพสำหรับตลาดแรงงานอาเซียน
- 9) พัฒนาศามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อรองรับการแข่งขัน
- 10) การส่งเสริมเกื้อกูลด้านบุคลากรวิชาชีพและการพัฒนาด้านวิชาการระหว่างประเทศ

ทางลบ

- 1) ปัญหาสมองไหลและการขาดแคลนแรงงาน
- 2) ข้อเสียเปรียบแรงงานไทยมีระดับทักษะฝีมือต่ำและเสียเปรียบด้านภาษา
- 3) ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำจากการนำเข้าสินค้าราคาถูกจากอาเซียน
- 4) การขายที่ดินทำกินเนื่องจากผลผลิตมีราคาต่ำ ทำให้ต่างชาติเข้ามากว้านซื้อที่ดินและเป็นผู้

กำหนดราคาสินค้าเกษตร

- 5) สภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจมีความรุนแรง คู่แข่งขันที่มีทักษะและประสบการณ์เข้ามามากขึ้น
- 6) การเข้ามาของปัญหายาเสพติดและอาชญากรรมข้ามชาติ
- 7) ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมมากขึ้น
- 8) การแพร่กระจายของวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาครอบงำ

2. แนวทางป้องกันและแก้ไข รวมทั้งความต้องการของผู้รับบริการ ได้แก่
 - 1) กระตุ้นจิตสำนึกในการป้องกันและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 - 2) การพัฒนาขีดความสามารถทางด้านเทคโนโลยีในองค์กร หน่วยงาน สถาบันการศึกษา
 - 3) ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ
 - 4) จัดสรรบุคลากรและเครื่องมือแพทย์ให้พอเพียงสำหรับบริการแก่ประชาชน
 - 5) เพิ่มโอกาสในการขยายช่องทางการติดต่อสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูล
 - 6) การเสริมสร้างการเรียนรู้เกี่ยวกับตลาดและวัฒนธรรมอาเซียน
 - 7) พัฒนาและปรับปรุงคุณภาพสินค้าและบริการ และมีต้นทุนที่สามารถแข่งขันได้
 - 8) การให้คำปรึกษาและให้ความรู้แก่ธุรกิจ SMEs
 - 9) เพิ่มพูนทักษะและประสิทธิภาพของบุคลากร
 - 10) พัฒนาขีดความสามารถด้านการประชาสัมพันธ์และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน

จากผลการสำรวจข้อมูลหน่วยงานหรือองค์กรภาครัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรระดับท้องถิ่นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนส่วนใหญ่มีข้อมูลที่สอดคล้องกันด้านการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนให้กับประชาชน บุคลากรในองค์กร และนักศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควรมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้หรือศูนย์ข้อมูลอาเซียน การตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนสำหรับการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรจากประเทศสมาชิกอาเซียน โดยจัดให้มีการฝึกอบรมในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งโครงการฝึกอบรมด้านวิชาชีพ การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน การวางแผนพัฒนาบุคลากร การพัฒนาฐานข้อมูล การพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์สู่มาตรฐานสากล การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) การพัฒนาทักษะด้านแรงงาน การเสริมสร้างความรู้ให้กับผู้ประกอบการเกี่ยวกับความต้องการในการบริโภคสินค้าของผู้บริโภคและตลาดอาเซียน การหาแนวทางลดต้นทุนการผลิต การขนส่ง และการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดได้ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพรวมจากการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 5-1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	141	53.0
หญิง	125	47.0
รวม	266	100.0

จากตารางที่ 5-1 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 และเป็นเพศหญิง จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0

ตารางที่ 5-2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	59	22.5
31-40 ปี	55	21.0
41-50 ปี	68	26.0
เกินกว่า 50 ปี	84	31.6
รวม	266	100.0

จากตารางที่ 5-2 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุเกินกว่า 50 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 รองลงมามีอายุ 41-50 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และมีอายุ 31-40 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0

ตารางที่ 5-3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	17	6.4
ปริญญาตรี	141	53.0
ปริญญาโท	103	38.7
ปริญญาเอก	5	1.9
รวม	266	100.0

จากตารางที่ 5-3 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 รองลงมามีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 และมีระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9

ตารางที่ 5-4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
1-4 ปี	52	19.0
5-8 ปี	25	9.39
เกินกว่า 8 ปีขึ้นไป	189	71.1
รวม	266	100.0

จากตารางที่ 5-4 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานเกินกว่า 8 ปีขึ้นไป จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 71.1 รองลงมา มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1-4 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 และมีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 5-8 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 9.39

ตารางที่ 5-5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามหน้าที่และความรับผิดชอบหลัก

หน้าที่และความรับผิดชอบหลัก	จำนวน	ร้อยละ
ด้านบุคลากร	45	16.9
ด้านบริหาร ควบคุม ดูแล	95	35.7
ด้านปฏิบัติงานทั่วไป	25	9.4
ด้านกำหนดนโยบาย/วางแผน	12	4.4
ด้านบัญชี/การเงินและงบประมาณ	11	4.5
ด้านการให้บริการ	21	7.9
ด้านการติดต่อประสานงาน	12	4.6
อื่นๆ	44	16.6
รวม	266	100.0

จากตารางที่ 5-5 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักด้านบริหาร ควบคุม ดูแล จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 รองลงมา มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักด้านบุคลากรจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักด้านอื่นๆ จำนวน 44 คน คิดเป็น ร้อยละ 16.6 มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักด้านปฏิบัติงานทั่วไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักด้านการให้บริการ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักด้าน กำหนดนโยบาย/วางแผน มีจำนวนเท่ากับด้านการติดต่อประสานงานจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 และมีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักด้านบัญชี/การเงินและงบประมาณ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5

ตารางที่ 5-6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทขององค์กรหรือหน่วยงานที่สังกัด

ประเภทขององค์กรหรือหน่วยงานที่สังกัด	จำนวน	ร้อยละ
ราชการ	85	31.9
รัฐวิสาหกิจ	25	9.4
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	57	21.4
สถาบันการศึกษา	30	11.3
ธุรกิจเอกชน	40	15.0
องค์กร/สถาบันเอกชน	11	4.2
อื่นๆ	18	6.8
รวม	266	100.0

จากตารางที่ 5-6 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่สังกัดอยู่ในองค์กรหรือหน่วยงานประเภทราชการ จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 รองลงมาสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 สังกัดธุรกิจเอกชน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 สังกัดสถาบันการศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 สังกัดรัฐวิสาหกิจ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 สังกัดอื่นๆ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 และสังกัดองค์กร/สถาบันเอกชน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2

ตารางที่ 5-7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนพนักงานในหน่วยงานที่สังกัด โดยรวม

จำนวนพนักงานในหน่วยงานที่สังกัดโดยรวม	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 คน	38	14.3
21-50 คน	49	18.4
51-100 คน	45	16.9
101-300 คน	72	27.0
301-500 คน	20	7.5
เกินกว่า 501 คนขึ้นไป	31	11.7
อื่นๆ	11	4.2
รวม	266	100.0

จากตารางที่ 5-7 สถานประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพนักงาน 101-300 คน จำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงมา 21-50 ราย จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 น้อยที่สุดคือ อื่นๆจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.2

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
 ตารางที่ 5-8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	\bar{x}	S.D.	ระดับความเข้าใจ
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานของการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.11	0.725	ปานกลาง
2. ท่านเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.24	0.702	ปานกลาง
3. ท่านเข้าใจถึงผลกระทบจากการที่ไทยเข้าร่วมกลุ่มประชาคมอาเซียนในแต่ละด้าน	3.08	0.710	ปานกลาง
4. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลดีและผลเสียของไทยในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน	3.13	0.730	ปานกลาง
5. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.03	0.730	ปานกลาง
6. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปรับตัวของหน่วยงาน/องค์การที่ต้องปฏิบัติเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.00	0.773	ปานกลาง
7. ท่านมีความเข้าใจในบทบาทของหน่วยงาน/องค์การที่จะต้องสร้างความเข้มแข็งเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.00	0.823	ปานกลาง
8. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับจุดอ่อนและจุดแข็งของหน่วยงานที่จะต้องปรับตัวรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.03	0.760	ปานกลาง
9. ท่านทราบถึงโอกาสและอุปสรรคของไทยในการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.07	0.811	ปานกลาง
10. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในภาพรวมสำหรับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.02	0.744	ปานกลาง
รวม	3.06	0.617	ปานกลาง

จากตารางที่ 5-8 ในภาพรวมแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.06 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.167 โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงปัจจัยเดียวคือ เข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 รองลงมาคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลดีและผลเสียของไทยในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 น้อยที่สุดคือ ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปรับตัวของหน่วยงาน/องค์การที่ต้องปฏิบัติเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และความเข้าใจในบทบาทของหน่วยงาน/องค์การที่จะต้องสร้างความเข้มแข็งเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.0

ตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพรวมจังหวัดสมุทรปราการจากการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 5-9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพรวมจากการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ภาพรวมจากการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนเป็นโอกาสสำคัญของไทยในการค้าขายกับต่างประเทศ	3.53	0.810	มาก
2. การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนจะเป็นผลเสียมากกว่าผลดีสำหรับไทย	2.89	0.885	ปานกลาง
3. หน่วยงานของท่านจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน	2.88	0.859	ปานกลาง
4. ท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.16	0.888	ปานกลาง
5. การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนจะส่งผลกระทบต่อท่านและครอบครัวในอนาคตอย่างแน่นอน	2.98	0.956	ปานกลาง
6. การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของท่านและครอบครัวดีขึ้น	2.92	0.842	ปานกลาง
7. ท่านได้เริ่มที่จะเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.06	0.813	ปานกลาง
8. ท่านคิดว่าข้อมูลข่าวสารมีส่วนสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้หน่วยงาน/องค์กรของท่านมีความตื่นตัวยิ่งขึ้น	3.56	0.834	มาก
9. ท่านคิดว่า การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนจะส่งผลให้การปฏิบัติงานของท่านมีปัญหาอุปสรรคมากขึ้น	2.91	0.803	ปานกลาง
10. ท่านคิดว่าแนวทางปฏิบัติของภาครัฐและเอกชนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเหมาะสมแล้ว	2.90	0.824	ปานกลาง
รวม	3.22	0.625	ปานกลาง

จากตารางที่ 5-9 ในภาพรวมแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจังหวัดสมุทรปราการจากการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.22 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.625 โดยข้อมูลข่าวสารมีส่วนสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้หน่วยงาน/องค์กรมีความตื่นตัวยิ่งขึ้น มากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 รองลงมาคือ การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนเป็นโอกาสสำคัญของไทยในการค้าขายกับต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และปัจจัยที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ หน่วยงานจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88

ตอนที่ 4 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่มีต่อจังหวัดสมุทรปราการจากการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 5-10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลกระทบที่มีต่อจังหวัดสมุทรปราการจากการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผลกระทบจากการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ทำให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดไม่สามารถแข่งขันกับธุรกิจต่างชาติได้	3.22	0.851	ปานกลาง
2. เป็นผลดีต่อผู้ประกอบการธุรกิจต่างชาติขนาดใหญ่ในจังหวัดมากกว่าผู้ประกอบการไทย	3.52	0.814	มาก
3. ททรัพยากรบุคคลของจังหวัดยังขาดความพร้อมสำหรับการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.59	0.897	มาก
4. ธุรกิจการส่งออกของจังหวัดจะได้รับประโยชน์โดยตรงจากตลาดที่กว้างขวางยิ่งขึ้น	3.52	0.790	มาก
5. ทำให้จังหวัดต้องสูญเสียอำนาจทางเศรษฐกิจให้กับบริษัทต่างชาติขนาดใหญ่	3.25	0.927	ปานกลาง
6. ทำให้เกิดปัญหาสังคมและอาชญากรรมจากแรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานในจังหวัดมากขึ้น	3.58	0.967	มาก
7. ภาครัฐยังขาดกลไกให้การสนับสนุนและส่งเสริมการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.66	0.874	มาก
8. เป็นผลดีสำหรับผู้บริโภคที่จะได้สินค้าที่ดีและมีราคาถูกกว่าที่ผลิตในประเทศ	3.25	0.873	ปานกลาง
9. ทำให้จังหวัดต้องสูญเสียกำลังแรงงานขาดแคลนและมีฝีมือเคลื่อนย้ายออกนอกประเทศ	3.34	0.831	ปานกลาง
10. ธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดขยายตัวและทำรายได้ให้กับประเทศมากขึ้น	3.69	0.849	มาก
11. เป็นผลดีทำให้จังหวัดมีความตื่นตัวในการยกระดับมาตรฐานแรงงานให้เข้าสู่สากล	3.64	0.640	มาก
12. อัตราการว่างงานของจังหวัดเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะแรงงานในระดับล่าง	3.47	0.936	มาก
13. การเร่งรัดพัฒนาคุณภาพแรงงานจะช่วยลดผลกระทบจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้	3.62	0.783	มาก
14. ผลกระทบจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทำให้จังหวัดต้องสร้างนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า	3.63	0.807	มาก
15. ในภาพรวมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของไทยทำให้จังหวัดได้รับประโยชน์มากกว่าสูญเสียประโยชน์	3.41	0.802	มาก
รวม	3.32	0.574	ปานกลาง

จากตารางที่ 5-10 ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าจังหวัดจะได้รับผลกระทบจากการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.32 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.574 ธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดขยายตัวและทำรายได้ให้กับประเทศมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 รองลงมา ภาครัฐยังขาดกลไกให้การสนับสนุนและส่งเสริมการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และน้อยที่สุดทำให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดไม่สามารถแข่งขันกับธุรกิจต่างชาติได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ศักยภาพ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค

ในการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดสมุทรปราการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ จำเป็นที่จะต้องศึกษาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก และค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพที่จะนำมาใช้เสริมสร้างความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน และเพื่อลดปัญหาอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น โดยในที่นี้จะทำการวิเคราะห์ในประเด็นที่เป็นสาระสำคัญของจังหวัดเท่านั้นโดยจะไม่พิจารณามุมมองภาพรวมของประเทศ

บทวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของจังหวัดสมุทรปราการทั้งภายในและภายนอก สรุปประเด็นสำคัญดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายใน

จังหวัดสมุทรปราการมีความเข้มแข็งทั้งในด้านการเป็นจังหวัดที่มีเอกลักษณ์เฉพาะทั้งในด้านความเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่สำคัญจังหวัดหนึ่งของประเทศ โดยมีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนเกือบ 7,000 โรงงาน อีกทั้งเป็นเมืองธุรกิจและท่องเที่ยว ทำให้สามารถสร้างรายได้จำนวนมากให้กับจังหวัด มีบุคลากรที่มีศักยภาพและความสามารถทั้งการปฏิบัติงานในสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม มีสถาบันการศึกษาที่ผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพทั้งในระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา อีกทั้งมีเส้นทางคมนาคมขนส่งที่มีความสะดวกสบายและโครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดได้รับการพัฒนาและสามารถรองรับการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมจากต่างประเทศ ทำให้จังหวัดสมุทรปราการกลายเป็นเมืองศูนย์กลางธุรกิจอุตสาหกรรมหลักของประเทศ นอกจากนี้ ยังเป็นพื้นที่แหล่งเพาะปลูกสามารถสร้างผลผลิตทางการเกษตรและทำรายได้ให้กับชุมชนอย่างทั่วถึง มีผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ ขณะเดียวกัน สภาพแวดล้อมภายในที่ยังเป็นอุปสรรคสำหรับการพัฒนายังมีอยู่หลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านการจราจร ปัญหามลภาวะเป็นพิษ ปัญหาชุมชนและอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย สิ่งต่างๆ เหล่านี้นับว่าเป็นการบั่นทอนศักยภาพและความเข้มแข็ง จำเป็นอย่างยิ่งที่จังหวัดสมุทรปราการจะต้องริบเร่งแก้ไขอันจะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

2. สภาพแวดล้อมภายนอก

จังหวัดสมุทรปราการกำลังเผชิญความเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์ นับเป็นสิ่งที่ท้าทายความเจริญเติบโตของจังหวัด โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมที่เกิดจากกระแสความผันผวนของระบบเศรษฐกิจผลกระทบจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก ปัญหาการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่มีความรุนแรงมากขึ้น อิทธิพลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากกระแสของความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างการผลิตของโรงงานทำให้ต้องเร่งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้ก้าวทันความก้าวหน้าของเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของจังหวัดเป็นอย่างมาก และทำให้จังหวัดสมุทรปราการต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบ

ใดๆ อันอาจเกิดขึ้นในอนาคต และเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถในการบริหารจัดการของจังหวัดเพื่อเปลี่ยนอุปสรรคให้เป็นโอกาส ปรับจุดอ่อนให้กลายเป็นจุดแข็ง รวมทั้งการเสริมจุดแข็งให้มั่นคงและมีการพัฒนาให้เกิดความต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อที่จะก้าวไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ของจังหวัดสมุทรปราการคือ “เมืองอุตสาหกรรมสะอาด ปลอดภัย น่ายุ”

จุดอ่อนและจุดแข็ง

จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เหมาะสมเนื่องเป็นจังหวัดที่เป็นประตูออก (Gateway) สำหรับขนส่งสินค้าไปยังต่างประเทศเชื่อมโยงกับกรุงเทพมหานครและจังหวัดในภูมิภาคตะวันออกของไทย ซึ่งเป็นที่ตั้งของสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิ ศูนย์ขนถ่ายและกระจายสินค้า และท่าเรือน้ำลึกศรีราชาและแหลมฉบัง	1. ปัญหาสถานะของเสียและขยะจากโรงงาน โดยผู้ประกอบการส่วนหนึ่งยังขาดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมป้องกันและควบคุมปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดปัญหาติดตามมา เช่น ปัญหาขยะ ปัญหาโรคร้ายไข้เจ็บ ปัญหาสถานะเป็นพิษ ทำให้มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของจังหวัด
2. มีขีดความสามารถในฐานะที่เป็นจังหวัดศูนย์กลางการผลิตเพื่อการส่งออกที่สำคัญของประเทศ ผู้ประกอบการมีศักยภาพและมีความชำนาญในสาขาการผลิตที่หลากหลาย เช่น อุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ แปรรูปอาหาร	2. จากการที่เป็นจังหวัดที่มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมมาก (จำนวน 6,783 แห่ง) ทำให้มีการขาดแคลนแรงงานในภาคอุตสาหกรรม การผลิต และการบริการ โดยเฉพาะแรงงานที่มีฝีมือหรือมีความชำนาญเฉพาะด้าน
3. มีระบบโลจิสติกส์ขนส่งทางถนนที่มีประสิทธิภาพและมีความทันสมัยเชื่อมโยงเครือข่ายกับจังหวัดโดยรอบ รวมทั้งสนามบินและท่าเรือ มีถนนวงแหวนที่เชื่อมการคมนาคมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศทำให้การคมนาคมขนส่งสินค้าเป็นไปด้วยความสะดวกและปลอดภัย ประหยัดต้นทุน	3. การเชื่อมโยงระบบการขนส่งคมนาคมยังขาดประสิทธิภาพ ทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด เกิดความสูญเปล่าของพลังงาน เชื้อเพลิงและความล่าช้าในการจัดการโลจิสติกส์ การกำหนดแผนผังทางกายภาพไม่เหมาะสมเกิดปัญหาความแออัดคับคั่งของชุมชน ขาดการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อย่างกว้างขวาง ทำให้จำกัดอยู่แต่เฉพาะธุรกิจขนาดใหญ่
4. เป็นจังหวัดที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจสูง กำลังแรงงานส่วนใหญ่มีคุณภาพ และมีศักยภาพ มีหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาด้าน รายได้ของประชากรสูง ประชาชนส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับสูง	4. ปัญหาแรงงานต่างด้าวที่ลี้ภัยเข้ามาในพื้นที่เพื่อทำงานในสถานประกอบการหรือรับจ้างเป็นแรงงานระดับล่างจำนวนมากทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย และแรงงานแฝงจำนวนเกือบ 1 ล้านคน ทำให้ยากต่อการควบคุมและดูแลอย่างทั่วถึง ทำให้แนวโน้มอาจก่อให้เกิดปัญหาสังคมและปัญหาอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้น

โอกาสและอุปสรรค

โอกาส	อุปสรรค
<p>1. แนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเนื่องจากมีปัจจัยเอื้ออำนวยหลายประการ อาทิ การเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์และการขนส่งทางอากาศและทางถนน มีการเชื่อมโยงเครือข่ายโลจิสติกส์ครอบคลุมพื้นที่และทันสมัย มีนิคมอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่หลายแห่ง มีจำนวนโรงงานถึง 7,000 แห่ง มีการจัดตั้งคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าจำนวนมาก ทำให้เอื้ออำนวยโอกาสสำหรับการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมของนักลงทุนจากต่างประเทศ</p>	<p>1. การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงติดตามมา ก่อให้เกิดสังคมเมืองอุตสาหกรรม ปัญหาอุปสรรคที่ติดตามมาก็คือการขาดแคลนสาธารณูปโภคที่เพียงพอต่อการขยายตัวทางอุตสาหกรรม ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม อันเกิดจากขยะอุตสาหกรรมปัญหาทางด้านมลภาวะอากาศ และน้ำ ทำให้อัตราการป่วยด้วยโรคทางเดินหายใจสูงเป็นอันดับหนึ่ง สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน</p>
<p>2. การที่เศรษฐกิจของจังหวัดมีความเข้มแข็งผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มีมูลค่าสูงเป็นอันดับ 2 ของประเทศรองจากกรุงเทพมหานคร สังคมมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดโอกาสที่จะพัฒนาความเจริญเติบโตให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนจากการบูรณาการความเจริญเติบโตทางด้านอุตสาหกรรม และด้านการท่องเที่ยว มีโครงการที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและชุมชนที่หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น</p>	<p>2. แม้ว่าจังหวัดจะบรรลุเป้าหมายการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจก็ตาม ทำให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี สะดวกสบายแต่ในอีกด้านหนึ่งก็ก่อให้เกิดสังคมแบบวัตถุนิยมมากขึ้น พฤติกรรมคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป เกิดการย่อหย่อนในศีลธรรมขาดระเบียบวินัย เกิดการเอารัดเอาเปรียบ ส่งผลให้วิถีชีวิตและค่านิยมดั้งเดิมที่ดั้งเดิมเริ่มจางหายไป จนเกิดปัญหาครอบครัวขาดความอบอุ่น พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องทำงานหนักไม่มีเวลาให้ลูกเท่าที่ควร นักเรียนขาดการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การสูบบุหรี่ มั่วสุมตามที่สาธารณะอื่นๆ การทะเลาะวิวาท และติดยาเสพติด ก่อให้เกิดอุปสรรคในการพัฒนาสู่การเป็นเมืองที่น่าอยู่ตามวิสัยทัศน์ของจังหวัด</p>
<p>3. การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและผสมผสานทางด้านวัฒนธรรมของประชาชนที่มีความหลากหลายในเชื้อชาติที่มาอยู่ร่วมกัน วัฒนธรรมในการบริโภค การอยู่อาศัยอยู่ร่วมกันกับคนต่างชาติที่เข้ามาทำงานในไทย การแข่งขันในการทำงาน ก่อให้เกิดโอกาสในการปรับตัวเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากชนชาติต่างๆ ที่เข้ามาในประเทศไทย ประชาชนในทุกสาขาอาชีพต้องมีความตื่นตัว และก้าวสู่ความเป็นสากลนิยมมากขึ้น</p>	<p>3. ผลกระทบจากการการเผยแพร่วัฒนธรรมจากต่างประเทศในด้านต่างๆ ส่งผลทำให้วิถีชีวิตของประชาชนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป ก่อให้เกิดสังคมแห่งการหวาดระแวง เอารัดเอาเปรียบ สังคมการบริโภคที่เกินกำลัง การก่อกวนสินล่อสินล่า เกิดสังคมของการเอาอย่างในทางที่ไม่ถูกต้องและไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนไทยที่ดั้งเดิมแต่ดั้งเดิม ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมให้มีเอกลักษณ์ที่ดั้งเดิมและโดดเด่นในลักษณะของความเป็นไทย</p>

โอกาส	อุปสรรค
<p>4. การพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งคือ ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่มีการนำมาใช้ในสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทั้งทางน้ำ ทางอากาศ ทางถนน ก่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อรองรับขีดความสามารถทางการผลิตและการสื่อสารโทรคมนาคม</p>	<p>4. การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรยังมีขีดจำกัด ไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว บางหน่วยงานมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยหากแต่ขาดบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ในอนาคตหน่วยงานของทางราชการจะมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานรองรับการให้บริการแก่ชาวต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในไทย หากแต่การพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเทคโนโลยียังนับว่าล่าช้า และไม่เพียงพอต่อความต้องการของภาคราชการและภาคธุรกิจเอกชน</p>
<p>5. การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในกลุ่มสมาชิกประชาคมอาเซียน ทำให้เกิดการหลั่งไหลของแรงงานต่างชาติและแรงงานที่ขาดแคลนในบางสาขา ก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถทางธุรกิจและอุตสาหกรรมของจังหวัดให้เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>5. แรงงานต่างด้าวที่หลั่งไหลเข้ามาในพื้นที่เพื่อทำงานในสถานประกอบการหรือรับจ้างเป็นแรงงานระดับล่างจำนวนมากทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมายนอกจากจะก่อให้เกิดผลกระทบในด้านการแข่งขันคนในพื้นที่ส่วนหนึ่งแล้วยังทำให้ยากต่อการควบคุมและดูแลอย่างทั่วถึง ทำให้แนวโน้มอาจก่อให้เกิดปัญหาสังคมและปัญหาอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้น ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมให้มีความเข้มแข็งมั่นคง</p>

การกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาของจังหวัดสมุทรปราการ

การกำหนดยุทธศาสตร์เชิงรุก	การกำหนดยุทธศาสตร์เชิงแก้ปัญหา
<p>เป็นการใช้จุดแข็งของจังหวัดดึงโอกาสจากปัจจัยภายนอกเข้ามาส่งเสริมศักยภาพที่มีอย่างเต็มที่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาภาคอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกสู่ตลาดโลก โดยให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมสะอาดเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น รวมทั้งเน้นการเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ 2. พัฒนาคุณภาพฝีมือแรงงานให้สามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า 3. การขยายการตลาดและการลงทุนภาคอุตสาหกรรม โลจิสติกส์ และการท่องเที่ยว 4. พัฒนาการท่องเที่ยวระยะสั้นให้มีความหลากหลายและต่อยอดสินค้าและบริการในชุมชนให้มีการสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ 	<p>เป็นการแก้ไขจุดอ่อนของจังหวัดเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ของโอกาสตามปัจจัยภายนอก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินประชาชนทุกพื้นที่ 2. ลดสิ่งคุกคามต่อสุขภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน 3. เน้นการพัฒนาฝีมือแรงงานระดับกลางและวิชาชีพเฉพาะด้านที่มีทักษะ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สร้างความเข้มแข็งให้ท้องถิ่น 4. แก้ปัญหาการบริหารจัดการในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติให้คุ้มค่าที่สุด ทั้งในมิติของพื้นที่และมิติของประชาชน
การกำหนดยุทธศาสตร์เชิงปรับเปลี่ยน	การกำหนดยุทธศาสตร์เชิงถอย
<p>เป็นการใช้จุดแข็งของจังหวัดเปลี่ยนวิกฤตจากที่เกิดจากปัจจัยภายนอกให้เป็นโอกาสหรือเป็นแนวทางในการพัฒนาจังหวัด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้ชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนในพื้นที่ เพื่อเพิ่มรายได้ให้ประชาชน 2. พัฒนาระบบขนส่งคมนาคมให้สะดวก รวดเร็ว ได้มาตรฐาน 3. ส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ให้มีมาตรฐานในระดับสากล 4. พัฒนา ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการใช้ผังเมืองรวมของจังหวัดสมุทรปราการให้เป็นรูปธรรม 	<p>เป็นการใช้ความระมัดระวังในการบริหารจัดการความเสี่ยงในการดำเนินงานบางประเภทที่มีจุดอ่อนมา และต้องเผชิญการแข่งขันจากภายนอกสูง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เสริมสร้างองค์ความรู้เรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนเพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเมือง 2. พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดีของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้ประชาชนมีส่วนร่วม 3. พัฒนาบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนให้มีความรู้เพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ผลกระทบของการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อจังหวัดสมุทรปราการ และการเตรียมความพร้อมของจังหวัดสมุทรปราการ

วิเคราะห์ผลกระทบ

เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนแม้จะไม่ได้ส่งผลกระทบต่อจังหวัดสมุทรปราการที่ชัดเจนโดยตรงก็ตาม เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญจังหวัดหนึ่งของประเทศ ทั้งทางด้านการผลิต การค้า และการบริการ เมื่อพิจารณาเป้าหมายของการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนก็คือ การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวและการบูรณาการเศรษฐกิจของอาเซียนเข้ากับเศรษฐกิจโลกนั้น จังหวัดสมุทรปราการถือได้ว่ามีส่วนได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม ในฐานะกลไกสำคัญของภาครัฐในระดับภูมิภาค เป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออกที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ สามารถที่จะทำให้การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนของประเทศบรรลุผล ดังนั้น จึงย่อมที่จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ไม่ว่าจะเป็นการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี การเป็นศูนย์กลางการพัฒนาทางด้านโลจิสติกส์และการขนส่งเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคและในส่วนต่างๆ ของโลก ดังนั้น การศึกษาผลกระทบของการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อจังหวัดสมุทรปราการจึงนับเป็นสิ่งที่จำเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นเพื่อใช้จุดแข็งและโอกาสสำหรับการพัฒนาจังหวัดต่อไป

5.1 แนวโน้มผลกระทบของประชาคมอาเซียนต่อจังหวัดสมุทรปราการ

จากผลการวิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดสมุทรปราการ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค และบทบาทของจังหวัดสมุทรปราการในอนาคต สามารถสรุปแนวโน้มผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบของการที่ประเทศไทยจะเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่มีผลกระทบต่อจังหวัดสมุทรปราการ ดังต่อไปนี้

แนวโน้มการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน	ภารกิจของจังหวัดสมุทรปราการ	ผลกระทบ
1. การขยายตัวด้านการค้า การลงทุน และการบริการ รวมทั้งการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี และความเจริญเติบโตของท้องถิ่นและชุมชน	1. การส่งเสริมด้านการค้าและการลงทุน การสนับสนุนให้นักลงทุนเข้ามาประกอบกิจการตั้งสถานประกอบการและโรงงานอุตสาหกรรม	1. ปัญหาการพัฒนาศักยภาพของแรงงานจากการที่มีต่างชาติเข้ามาลงทุน จัดตั้งสถานประกอบการทั้งด้านการผลิตและบริการมากขึ้นทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนแรงงานฝีมือและแรงงานเฉพาะด้านที่ต้องใช้ความรู้ความชำนาญงานเฉพาะ
	2. การพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม	2. ปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือมลภาวะเป็นพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม จำเป็นต้องมีมาตรการที่เข้มงวดและกระตุ้นจิตสำนึกผู้ประกอบการในการมีส่วนร่วม 3. ปัญหาการแข่งขันทางธุรกิจ การเปิดเสรีการค้าอาเซียนทำให้สินค้าราคาต่ำหรือคุณภาพดีจากต่างประเทศเข้ามาจำนวนมาก ทำให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้รับผลกระทบทั้งในเชิงได้เปรียบและเสียเปรียบในด้านการแข่งขันทั้งการตลาดและการผลิต
	3. การรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงภายใน	4. ปัญหาผลกระทบด้านแรงงาน การขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดก่อให้เกิดการล้นไหลและเคลื่อนย้ายถิ่นฐานแรงงานต่างด้าวทั้งที่ผิดกฎหมายและถูกกฎหมายจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาชุมชนแออัด และปัญหายาเสพติด

แนวโน้มการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ภารกิจของจังหวัดสมุทรปราการ	ผลกระทบ
		5. ปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ เกิดจากการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนจากต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน อาจเกิดปัญหาการลักลอบสินค้า ต้องห้ามหรือผิดกฎหมายที่แอบแฝงมา กับการลงทุนการประกอบธุรกิจข้ามชาติ
	4. การบูรณาการการบริหารจัดการระหว่างหน่วยงานของทางราชการในระดับจังหวัดและในระดับท้องถิ่นและชุมชน	6. ปัญหาด้านการบริหารงาน การเข้าเป็นประชาคมอาเซียนก่อให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่และชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมและชุมชน ดังนั้นส่วนราชการในระดับจังหวัดจะต้องมีการเตรียมการวางแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงโดยเร่งรัดทบทวนศักยภาพการพัฒนาและยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านโลจิสติกส์	5. การพัฒนาโครงสร้างทางกายภาพ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	7. การขยายตัวของเมือง การขยายตัวทางเศรษฐกิจส่งผลต่อโครงสร้างพื้นฐานทั้งการคมนาคม การขนส่ง การจัดเก็บและกระจายสินค้า การเกิดธุรกิจสองข้างเส้นทางคมนาคม การย้ายถิ่นฐานของแรงงาน มีผลต่อการวางผังเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวทางธุรกิจ แหล่งชุมชนเกิดใหม่ ระบบการบำบัดหรือจัดการน้ำเสียของที่อยู่อาศัย เพื่อให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่

แนวโน้มการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ภารกิจของจังหวัดสมุทรปราการ	ผลกระทบ
		8. ความต้องการด้านสาธารณูปโภค การขยายตัวของการค้าและการลงทุนทำให้สถานประกอบการมีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ระบบสาธารณูปโภค การบริการทางการแพทย์ สถานพักผ่อนหย่อนใจ ที่จะต้องเพียงพอต่อความต้องการ
	6. การปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านโลจิสติกส์	9. ผลกระทบด้านการจราจรและการเชื่อมโยงโลจิสติกส์ การเปิดเสรีทางการค้าทำให้มีนักลงทุนต่างชาติเข้ามาในไทยมากขึ้นซึ่งโลจิสติกส์เป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้ออำนวยประโยชน์แก่นักลงทุน ดังนั้นในระยะยาวอาจมีผลกระทบจากปัญหาความคับคั่งแออัดของการจราจรในชั่วโมงเร่งด่วน การปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ
3. การพัฒนาความเข้มแข็งทางด้านวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม	7. การส่งเสริมการรักษาขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและการพัฒนาความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนภายใต้เศรษฐกิจแบบพอเพียง	10. ผลกระทบทางด้านขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมอันดีมารูปแบบวิถีการดำเนินชีวิตภายใต้การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนของสังคมและชุมชน วัฒนธรรมการบริโภคและค่านิยมของสังคม มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จำเป็นต้องสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้ยึดถือแบบอย่างการดำเนินชีวิตภายใต้เศรษฐกิจแบบพอเพียง ส่งเสริมการธำรงรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสืบสานจารีตประเพณีที่ดีงามของสังคม

การเตรียมความพร้อมของจังหวัดสมุทรปราการจากการที่ไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ (2553-2556) ได้กำหนดให้ การเตรียมความพร้อมสำหรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของไทย ได้กำหนดแนวทางในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนาดังนี้

ยุทธศาสตร์	การเตรียมความพร้อมของจังหวัดสมุทรปราการ
ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพภาคอุตสาหกรรมที่ปราศจากมลพิษ	<ul style="list-style-type: none"> ■ เชื่อมโยงนโยบายพัฒนาจังหวัดเข้ากับแผนพัฒนาในระดับท้องถิ่นและชุมชนในเขตพื้นที่มุ่งเสริมสร้างศักยภาพของภาคอุตสาหกรรมรองรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน ■ กระตุ้นให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐตลอดจนมีจิตสำนึกในการผลิตด้านอุตสาหกรรมที่ปราศจากมลพิษ ■ สนับสนุนให้มีการใช้มาตรการเชิงรุกและเข้มงวดในการบังคับใช้กฎระเบียบว่าด้วยการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างเมืองให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> ■ การเตรียมการให้ส่วนราชการในระดับจังหวัดวางแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงโดยทบทวนศักยภาพและยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนและท้องถิ่นให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ■ เพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในแต่ละระดับ ■ ปรับปรุงและพัฒนาภูมิทัศน์ของจังหวัดให้เป็นเมืองที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน ขจัดหรือลดปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมหรือมลภาวะให้หมดสิ้นหรือลดน้อยลง ■ ส่งเสริมกิจกรรมที่ปลูกฝังความเป็นชาติหรือท้องถิ่นนิยมเกี่ยวกับรูปแบบวิถีการดำเนินชีวิต วัฒนธรรมการบริโภคและค่านิยมของสังคม สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้ยึดถือแบบอย่างการดำเนินชีวิตภายใต้เศรษฐกิจแบบพอเพียง ส่งเสริมการธำรงรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสืบสานจารีตประเพณีที่ดีงามของสังคม

ยุทธศาสตร์	การเตรียมความพร้อมของจังหวัดสมุทรปราการ
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการด้าน โลจิสติกส์	<ul style="list-style-type: none"> ■ กำหนดแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางโลจิสติกส์ของจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโลจิสติกส์ของประเทศ ■ จัดให้มีการจัดทำโครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการวางผังเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวภาคธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจทางด้านคลังสินค้าและตัวแทนผู้ให้บริการโลจิสติกส์ ■ ส่งเสริมให้มีการจัดทำโครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผังเมืองรวมของจังหวัด ■ กระตุ้นให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมค้ำึงถึงและตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการโลจิสติกส์เพื่อสิ่งแวดล้อม
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาการ ท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> ■ ส่งเสริมให้มีโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวทางด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น ทั้งในลักษณะ Home Stay หรือแบบ One day trip ■ จัดให้มีโครงการฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ■ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวแบบครบวงจร รวมทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างรายได้ให้กับชุมชน
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การรักษาคุณภาพของ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> ■ เร่งรัดพัฒนาโครงการที่เกี่ยวข้องกับการรักษาคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เช่น โครงการป้องกันและฟื้นฟูการกัดเซาะชายฝั่ง พัฒนาสิ่งแวดล้อมป่าชายเลน โครงการแก้ไขปัญหาความตื่นเงินของคูคลอง ■ เสริมสร้างและกระตุ้นจิตสำนึกและความตระหนัก และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนและท้องถิ่น ■ ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีชีวภาพมาใช้ในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัยแบบครบวงจร

การเตรียมความพร้อมของจังหวัดสมุทรปราการเป็นการกำหนดแนวทางในอันที่จะรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของรัฐบาลไทยและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงมหาดไทย โดยจัดเป็นหน่วยงานราชการในระดับภูมิภาคที่มีความสำคัญในฐานะที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนเพื่อผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของรัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ในอันที่จะสร้างความอยู่ดีกินดีให้กับประชาชนและสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมและชุมชน กำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับจังหวัด โดยได้ดำเนินการดังนี้

1. จัดให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาคมอาเซียนให้กับส่วนราชการและผู้ประกอบการในจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นโยบายและแผนงานของจังหวัดสมุทรปราการในการเตรียมความพร้อม การมีส่วนร่วมของภาคเอกชนที่ประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในเรื่องที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทุกภาคส่วนรับทราบ
2. กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาให้เกิดการกระชับความร่วมมือระหว่างส่วนราชการทั้งในระดับจังหวัด ระดับชุมชน ท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานหรือองค์การที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษา และสถานประกอบการเพื่อให้เกิดความเจริญเติบโตที่ยั่งยืนภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
3. พัฒนาบุคลากรของจังหวัดในการเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน การปรับทัศนคติในการทำงานในเชิงรุก กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพเพื่อมุ่งสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้
4. การปรับยุทธศาสตร์ทิศทางการพัฒนาของจังหวัดสมุทรปราการในเชิงรุก การติดตามสถานการณ์ของปัญหาและศึกษาผลกระทบ พัฒนาศักยภาพอันเป็นจุดแข็งของจังหวัด วิเคราะห์โอกาสต่างๆ ที่จะทำให้จังหวัดสมุทรปราการมีความได้เปรียบในเชิงกลยุทธ์ เพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์แห่งความเป็นเมืองอุตสาหกรรมนำอยู่